

Opbouw van de Afghaanse politie

Door Kees Poelma, Kapitein der Koninklijke Marechaussee b.d.

Kees Poelma verbleef van november 2009 tot en met mei 2010 in Kabul en maakte deel uit van de *NATO Training Mission Afghanistan (NTM-A)*. Als kapitein der Koninklijke Marechaussee was hij direct betrokken bij de politieopleidingen in Afghanistan en werkte in de staf van de *Combined Training & Advisory Group – Police* in Kabul. Zijn werkplek in Nederland was op de luchthaven Schiphol. Eerder maakte hij deel uit van politievredesmissies in Egypte, Angola, Bosnië-Herzegovina (twee maal) en Congo. Sinds 1 juni 2010 is hij kapitein bd (buiten dienst).

Combined Security Transition Command

Na de verdrijving van het Talibanregime uit Kabul werd direct begonnen met de opbouw van het veiligheidsapparaat en werd het *Combined Security Transition Command (CSTC-A)* in het leven geroepen. De missie van *CSTC-A* was om in samenwerking met de regering van de Islamitische Republiek Afghanistan en de internationale gemeenschap te komen tot het plannen, opzetten en uitvoeren van structuur op het gebied van de Afghaanse Nationale Veiligheidsorganisaties met als doel om een stabiel en veilig Afghanistan op te bouwen, de handhaving van de wet te versterken en

het terrorisme binnen zijn grenzen te verslaan. Dit (trainings)commando hield zich bezig met de opleiding, gereedstelling, uitrusting en training van de Afghaanse veiligheidsorganisaties *Afghan National Army (ANA)* en *Afghan National Police (ANP)*. *CSTC-A* hield zich daarnaast ook bezig met de bouw van infrastructuur voor de veiligheidsorganisaties, de registratie van veiligheidsfunctionarissen, het verbeteren van de salarisadministratie en het terugdringen van corruptie binnen de veiligheidsdiensten. *CSTC-A* bestond uit adviseurs, mentoren en trainers die zowel het ministerie van Defensie als het ministerie van Binnenlandse Zaken hielpen opbouwen, trainen, uitrusten en de *Afghan National*

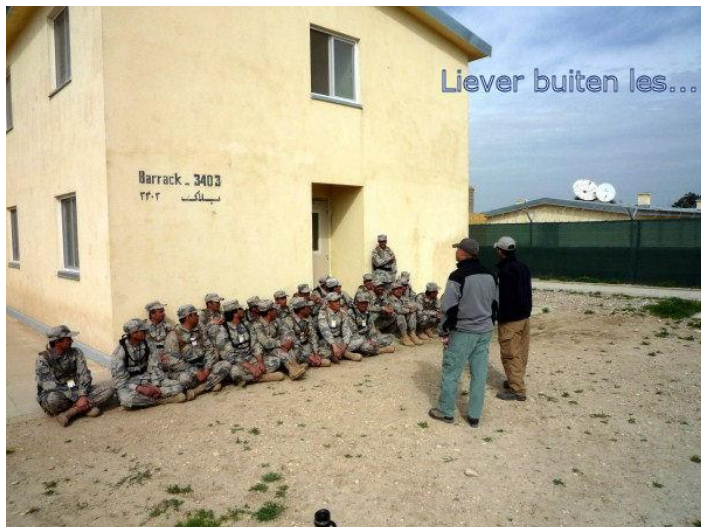
Security Forces (ANSF) ondersteunden. Op deze manier werd geprobeerd de voorwaarden te creëren voor economische ontwikkelingen en het vertrouwen van de inwoners van Afghanistan te winnen. Op 4 april 2006 is *CSTC-A* direct ondergebracht bij het *United States Central Command*. Het hoofdkwartier van *CSTC-A* bevond zich in *Camp Eggers*, midden in het centrum van Kabul. Bij de start van de opbouw is er veel geïnvesteerd in het leger (*ANA*). Er werd een logistieke ondersteuningsorganisatie opgezet en *Embedded Training Teams (ETT's)*, die de legeronderdelen van opleidingscentrum tot en met de inzet mentorden, coachten en trainden. Vanwege de internationale aandacht voor de problemen met de opbouw van de politie werden later grofweg de helft van de *ETT's* ingezet als *Police Mentor Teams (PMT's)*, belast met het opleiden, trainen en mentoren van de politie.

Dit leek een logische keuze en moest tot hetzelfde resultaat leiden: zelfstandig opererende Afghaanse politie-eenheden. De civiele componenten van het mentorschap lieten de Amerikanen invullen via de *International Narcotics and Law Enforcement (INL)* en *Counter Narcoterrorism Technology Program Office (CNTPO)*. Deze organisaties vallen rechtstreeks onder het *State Department*. *INL* huurt een particulier bedrijf in, *Dyncorp* om de politieopleidingen te verzorgen. Aangezien *INL* ook verantwoordelijk is voor het mentoren van de bij de *ANP* gevoerde administratie (personeel en financieel) werd vastgelegd dat de politieopleidingen conform een nationale standaard (*Program of Instructions*) moesten worden gegeven. Deze standaard is ontwikkeld door *Dyncorp*. Andere opleidingen hadden geen rechtsgeldigheid en dus geen consequenties voor rang, functie of salaris. De *PMT's* startten met infanterie vanuit de *Brigade Combat Teams* van de *National Guard*.

Lesgeven door tussenkomst van tolken

Voordeel hierbij was dat door de veiligheidssituatie het merendeel van de training zogenaamde *survivability skills* (infanterie gerelateerde zaken) bevat. Tevens zijn er vele Amerikaanse reservisten met een politie- of justitieachtergrond in deze *PMT's* ingezet. De problemen op het gebied van *accountability* (aanwezigheidscontrole), logistiek, financiën et cetera werden hier echter niet mee opgelost. In een poging de successen van de *ANA* op de *ANP* te projecteren werd het *Focused District Development (FDD)* opgezet. In dit programma werd analoog aan de *ANA* gekozen voor een collectieve opbouw (opleiding, training en uitrusting) van een complete eenheid. Bij de *ANA* is dit een bataljon, bij de *ANP* de politie in een district. Eind 2007 werd gestart met de eerste districten.

Liever buiten les...

1 Juni 2009 startte de *NATO Training Mission Afghanistan (NTM-A)* om meer en meer de coördinatie van *CSTC-A* over te nemen. De opbouw van het Afghaanse leger vorderde gestaag maar die van de politie bleef ver achter. De *NTM-A* heeft twee pijlers namelijk de *Combined Training Advisory Group – Army (CTAG-A)* en de *Combined Training Advisory Group – Police (CTAG-P)*. De *CTAG-P* bestond uit drie Amerikaanse, twee Canadese, een Franse, twee Britse, een Spaanse en een Nederlandse officier. Het geheel stond onder leiding van een Italiaanse politiegeneraal van de *Carabinieri*.

De Afghaanse politiestructuur

Naast de specialisaties zijn er in Afghanistan drie grote politie-eenheden te onderscheiden; de *Afghan Uniformed Police (AUP)*, de *Afghan Border Police (ABP)* en de *Afghan National Civil Order Police (ANCOP)*. Wie leidt nu wat op? Want naast het grote *Dyncorp* die de *AUP* opleidt, zijn er nog veel meer organisaties die zich bezighouden met het opleiden van de Afghaanse politie. *Xe-Services* (het voormalige *Blackwater*) leidt de *ABP* op. De *ANCOP* wordt opgeleid door *Dyncorp* maar ook meer en meer door de *European Gendarmerie Force (EUROGENDFOR)*: Italiaanse, Franse, Nederlandse, Spaanse, Roemeense en Portugese politiemensen met een militaire achtergrond). *EUROGENDFOR* heeft een eigen hoofdkwartier in *Vicenza*, Italië maar geen eigen commandostructuur (Red: zie ook de vorige Nieuwsbrief). Dat heeft de *European Union Police (EUPOL)* wel en haar hoofdkwartier bevindt zich in *Brussel*. *EUPOL* houdt zich vooral bezig met het opleiden van het middenkader van de

Afghaanse politie. Daarnaast zijn er landen die ingevolge een bilaterale overeenkomst met Afghanistan hun eigen *trainingsites* hebben en daar hoofdzakelijk *AUP* opleiden. De langst aanwezigen met een eigen bilaterale overeenkomst zijn de Duitsers. Zij leiden de *AUP* op in Mazar-e-Sharif, Kunduz, en Faisabad in het noorden en noordoosten van Afghanistan, maar verzorgen ook de opleidingen aan de *Police Academy* in Kabul. De Duitse paraplu heet *German Police Project Team (GPPT)*. De Canadezen hebben hun eigen programma in de provincie Kandahar en de Britten doen hetzelfde in de provincie Helmand. Het Amerikaanse Congres is beloofd dat er in 2011 ruim 240.000 militairen zijn opgeleid om het *ANA* te vormen. Tevens werd beloofd om 139.000 politiemensen opgeleid te hebben om het *ANP* gestalte te geven. Om de nog altijd aanwezige Taliban in vooral de zuidelijke provincies Kandahar en Helmand te breken en ondersteuning te bieden bij de trainingsdoelstellingen stuurde de Amerikaanse president Obama begin 2010 ruim 30.000 extra militairen naar Afghanistan. Ook *CTAG-P* kreeg grote versterking, maar niet met politiemensen. Amerikaanse militairen en reservisten domineerden opnieuw de politieopbouw. De opleiding van acht weken werd teruggebracht naar zes weken, omdat anders de doelstellingen die het Amerikaanse Congres beloofd waren (139.000) niet konden worden gehaald.

Opleiding

De opleiding van de gewone Afghaanse politieman bestaat uit de volgende lessen:

- Persoonlijke hygiëne
- Ethiek en politiewaarden
- Afghaanse grondwet
- Eerste hulp
- Strafrecht
- Gebruik van geweld
- Handboeien
- Doorzoekingen
- Mensenrechten
- Proces behandeling gevangenen
- Drug awareness
- Check points
- Veiligheid police station
- Openbare orde
- Veiligheids- en overlevingstactieken
- Tactische terroristen overview
- Explosieven
- Mijnen en boobytraps
- Drills
- Sport
- Vuurwapentraining

Het overgrote deel van de trainingsuren in die zes weken bestaat echter uit de *survivability* en vuurwapentraining. Met politiewerk heeft de basisopleiding nauwelijks iets van doen. In december 2009 autoriseerde de Amerikaanse generaal Anne MacDonald de aanschaf van honderden RPG's (rocket propelled grenade) ten behoeve van de Afghaanse grenspolitie. Tijdens dezelfde vergadering merkte ze op

dat de Afghaanse politiemensen in feite dienstplichtigen zijn die een of twee jaren verplicht dienden en vervolgens weer terugkeerden naar hun oude (landbouw)werkzaamheden. Op het platteland wordt alles immers beslist door de 'warlord en zijn getrouwen'. Het was dan ook heel normaal dat een zoon uit een gezin tijdelijk naar de politie of leger kwam terwijl een andere zoon actief was voor de Taliban.

De rekrutering verloopt moeizaam. Er zijn spotjes op radio en tv waar maar weinig respons op komt. Veel vaker legt het ministerie van Binnenlandse Zaken een quotum op per district. De districtsvertegenwoordiger moet dan maar zien hoe hij aan het aantal mannen komt. Ver van huis past echter niet bij de Afghaanse traditie. De Afghaan is bovenal een familieman. Een ander probleem voor de basis politiemensen is dat ze (nog) geen enkel carrièreperspectief hebben. De uitstroom van opgeleide *ANCOP*-politiemensen bedroeg soms meer dan 75%. Dit kwam doordat deze politiemensen tijdens de *FDD-cyclus* in heel Afghanistan geplaatst konden worden in plaats van daar waar ze vandaan kwamen.

De Afghaanse politie wordt opgeleid op 33 verschillende *trainingsites* in het gehele land. Grote en kleine compounds omringd door grote hoge muren en streng beveiligd. Het personeel van *Dyncorp* en *XE-Services (Blackwater)* heeft geen enkel belang bij een afbouw of voltooiing van de politieopleidingen. Het zijn immers grote commerciële Amerikaanse bedrijven. De trainers verdienen in Afghanistan ten minste \$ 250.000,- per jaar maar vaak heel veel meer. Met lede ogen zagen zij dan ook hoe zij hun trainingsite in Herat moesten overdragen aan de EUROGENDFOR omdat die de *ANCOP* in Herat ging opleiden.

Vooraf op het platteland is er dringend behoefte aan zogenaamde *Police Observation Monitoring Liaison Teams (POMLT's)*. Deze *POMLT's* begeleiden de Afghaanse politiemensen tijdens hun patrouilles door hun district. Ze moeten contacten leggen met de lokale bevolking om problemen te lokaliseren en aangehouden verdachten overdragen aan het justitieapparaat. Hier komen twee andere problemen samen: 80% van de 'politiemannen' kunnen niet lezen en schrijven, laat staan een proces-verbaal opmaken. Een ander probleem is dat op het platteland al ruim 1.000 jaar de problemen onderling worden opgelost zonder tussenkomst van politie en justitie. Dorpsoudsten komen bij elkaar en komen tot een oplossing. Dit kan bijvoorbeeld door het betalen van geiten of kamelen als schadevergoeding, door verstoting of door het sluiten van een huwelijk. Het platteland van Afghanistan trek je niet zomaar even de eenentwintigste eeuw binnen en al helemaal niet binnen een slecht functionerend rechtssysteem.

In de nacht van 19 op 20 februari 2010 viel het kabinet Balkenende IV omdat de partijen het niet eens konden worden over verlenging van de militaire aanwezigheid in de provincie Uruzgan. Het duurde tot het einde van dat jaar voordat alle Nederlandse militairen en het materieel waren gerepatriëerd naar Nederland. De nieuwe verkiezingen zorgden voor een minderheidskabinet van VVD en CDA met gedoogsteun van de PVV. Deze laatste partij was fel gekant tegen een nieuwe missie in Afghanistan. Hoe moest het nu verder? Nederland was nu het enige NATO-land zonder militaire bijdrage (slechts een kleine politiebijdrage aan de *NTM-A* en *EUPOL*). Het kabinet koos voor een nieuwe opzet. Nederland zou bijdragen aan de ontwikkeling van Afghanistan door uitvoering te geven aan een motie die eerder was ingediend door D66 en GroenLinks. Hierin werd het kabinet gevraagd om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de civiele politie in Afghanistan. Toen het kabinet hier mee instemde en de artikel 100-brief publiceerde, vonden zowel D66 als GroenLinks de missie veel te militair van opzet. Na dagen van spannende onderhandelingen en allerlei toezeggingen gingen beide

partijen akkoord met een nieuwe uitzending van 545 politiemensen en militairen naar de provincie Kunduz waar de Duitsers *lead nation* zijn.

Mandaat

Het wordt een echte civiele missie in plaats van een paramilitaire opleidingsmissie. Er is geen enkel offensief of militair doel en er zijn garanties geleverd dat niet alleen onze trainers en beschermers, maar ook de agenten die wij opleiden, niet zullen worden ingezet bij offensieve operaties. Als dit toch gebeurt worden er maatregelen getroffen met als uiterste sanctie dat de missie wordt beëindigd. De militairen die met deze missie meegaan, zullen zich bezighouden met civiele politietraining en met de bescherming van trainers en de agenten die wij opleiden. Uiteindelijk gaat het er dan niet om dát er militairen meegaan, maar wat ze daar gaan doen.

De opleiding van de agenten wordt drie keer zo lang: niet 6 maar 18 weken. Waar eerst het accent lag op paramilitaire activiteiten, is dat nu verschoven naar echte civiele componenten. Zo komt er meer aandacht voor mensenrechten, etnische en culturele verschillen, corruptie, wetskennis en vrouwenrechten. Ook komen er voor alle agenten die worden opgeleid lessen in lezen en schrijven. De agenten die door de Nederlanders zijn opgeleid, krijgen na het succesvol beëindigen van de training een scherfvest mee en eventueel andere benodigde uitrusting.

Nederland krijgt het laatste woord bij de selectie van de rekruten die deel gaan nemen aan de training. Na afronding van de training zullen de agenten via een trackingsysteem worden gevolgd en er zullen terugkomdagen voor hen worden georganiseerd. Op die manier komen ze er na afronding van de training niet alleen voor te staan.

Nederland neemt afstand van de strategie van de NAVO om zo snel mogelijk zo veel mogelijk politieagenten op te leiden. Kwaliteit staat boven kwantiteit. Nederland zal zich ook actief inzetten voor een politieke oplossing voor Afghanistan. Er zullen veel meer justitie, bestuurlijke en politieke experts met de missie mee worden gestuurd om de justitieketen echt te kunnen verbeteren en het Afghaanse bestuur te versterken.

De Nederlandse F-16's worden ingezet om bermbommen op te sporen, maar ze kunnen ook worden ingezet in acute noodsituaties van onze troepen of van bondgenoten. Afsproken is dat Nederland altijd zelf het laatste oordeel heeft bij inzet van de F-16's en dat er uiterste zorgvuldigheid en terughoudendheid wordt betracht. Als blijkt dat de veiligheidssituatie in Kunduz ernstig verslechtert, dan zullen alle troepen en rekruten op de compound blijven. Als de situatie zo slecht blijft, dan wordt de missie in Kunduz beëindigd.

De missie zal niet uit geld voor ontwikkelingssamenwerking worden gefinancierd. Ook zal er extra geld beschikbaar komen voor maatschappelijke organisaties in Afghanistan. Ook dit zal niet uit de huidige middelen voor ontwikkelingssamenwerking worden gefinancierd.

Nederlandse bijdrage aan de missie

In totaal zullen 545 Nederlanders starten in deze nieuwe missie. Hiervan zijn 40 civiele politiemensen en 50 van de Koninklijke Marechaussee. Verder zijn er 125 militairen ter ondersteuning bij de opleiding van de Afghaanse politiemensen voor de vakken die te maken hebben met de *survivability*. Van de overige militairen die dienen ter bescherming van de missie maken er 70 deel uit van de staf en zijn er 120 ter ondersteuning van de vier F16-gevechtsvliegtuigen. Nederland heeft niet gekozen voor een duidelijke exitstrategie maar het kabinet zal de situatie in 2014 opnieuw bezien.